

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift

Redactie : Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne

6de jaargang - nr. 2

maart - april 1975

SPREEKT U OOK AL FRANGLAIS ?

door HENK HABEN

in HET VADERLAND

In een op zich keurig Haags café kon men de vorige maand iemand horen beweren dat „hij niet dacht dat de Tokioronde van de G.A.T.T. iets zou opleveren zolang de non-tarifaire maatregelen niet werden opgeheven. Immers, de discrepanties worden nog eens versterkt door de ASP. Ik vind dat belangrijker dan het probleem van de juste retour, en ondanks het feit dat we nu de resources propres bezitten.”

De man was niet dronken. Zijn nuchtere gesprekspartners knikten zelfs instemmend.

BARGOENS

Het was een typisch gesprek van Europese ingewijden, die hun zorgen hadden over het internationale handelsverkeer en dat in hun Europees bargoens bespraken.

De EEG heeft namelijk een heel eigen woordenschat waarvan de volgorde der woorden enkel wordt bepaald door de nationale gewoonten. Er komt geen woord Esperanto aan te pas. Dat is niet nodig, want elk Eurocraat begrijpt direct waarover het gaat.

Talen vormen ondanks het bovenstaande bargoens toch een probleem. Officieel zijn er nu zes talen in de EEG (Frans, Duits, Deens, Italiaans, Engels en Nederlands). En het is aan de inschikkelijke Ieren te danken dat ze er het Gaelic niet hebben bijgevoegd (sic). Het Gaelic is immers één der officiële talen van Ierland en trouwens ook na het Baskisch een van de oudste. Alleen de heel of-

ficiële stukken moeten in het Gaelic, dat nog door zo'n 300.000 mensen wordt gesproken, worden omgezet.

É É N

Nu spreken niet alle EEG-mensen zes talen. Er zijn er honderden die niet verder komen dan één taal en dat is dan meestal de Franse. Van een tweede taal moet men bij aanstelling enige kennis hebben, maar na een paar Europese jaren is die enige kennis wel vergeten.

Frans had trouwens een heel sterke positie. In de praktijk van het dagelijkse werk was het de spreektaal. De komst van de Britten heeft daar wat aan veranderd - niet zozeer omdat zij alleen Engels zouden kennen - maar omdat plots Vlamingen, Nederlanders, Duitsers en vaak ook Italianen op Engels overschakelden. Hier ging dan langzamerhand een soort evenwicht bestaan.

De eigen moedertalen worden alleen onder landgenoten gehanteerd, waardoor soms eigenaardige verbindingslijnen groeien. Zo kennen de 30 Europese ambtenaren die het Welsh spreken elkaar heel goed, informeren elkaar buiten alle officiële en hiërarchische kanalen om. Niemand verder is in staat hun gesprekken te volgen. Voeg daarbij hun wekelijks Wales-avondje in een overigens Italiaans restaurant, dan groeit

(lees verder op blz. 5)

Voor vijf jaar overleed de heer M. Jaumotte, stichter van het belangrijke fonds Jaumotte-Loquet dat de financiële waarborg vormt van een zeer groot deel van de informatie over het Esperanto in ons land.

De heer Jaumotte kwam tot deze idee, omdat hij als handelaar, beter dan wie ook, aanvoelde dat de Esperantobeweging een voortdurende en veilige bron van inkomsten moest hebben. Daarom stelde hij samen met mevrouw Jaumotte een beginkapitaal van 50.000 fr ter beschikking.

Einde 1972 bereikte het kapitaal van het genoemde fonds 142.000 fr., einde 1973 echter slechts 145.000 fr., wat, rekening houdend met de inflatie, een verlies vertegenwoordigde van ongeveer 12.000 fr. Toch betaalde het fonds in dat jaar meer dan 22.000 fr. voor folders met informatie over Esperanto. Deze folders konden zo tegen een zeer lage prijs ter beschikking van de groepen en individuele medewerkers worden gesteld.

Einde 1974 bereikte het kapitaal reeds ca. 195.000 fr. en de kaap van de 200.000 werd begin 1975 overschreden. Op het ogenblik - 10 jaar na de stichting - belooft de som zo maar eventjes 206.065 fr. Dat betekent een jaarlijkse interest van 16.000 tot 17.000 fr die integraal gebruikt wordt voor informatie over de Internationale Taal. Het kapitaal zelf blijft steeds onaangeroerd.

Om het 5-jarig overlijden van Maurice Jaumotte, die voorzitter was van Belga Esperanto-Federacio en zich steeds actief voor de beweging inspande in binnen- en buitenland, te herdenken, nemen wij ons voor een actie te lanceren om het kapitaal van de Stichting Jaumotte-Loquet te vermenigvuldigen.

De hulde aan de man die zich steeds tot het uiterste gaf en op de barrikade stond, kunnen wij het best bewijzen door op onze beurt een financiële inspanning te doen.

De Antwerpse Esperantogroep „La Verda Stelo“ waarvan de heer Jaumotte gedurende 45 jaar de voorzitter was, heeft het voorbeeld gegeven en stortte als inzet van het Jaumotte-jaar de som van 10.000 fr. Wie volgt ?

Iedere som, hoe klein ook, wordt in dank in ontvangst genomen. Rekening 000-0291429-41 van G. Maertens, Brugge 3.

Op naar het kwart miljoen !

+++++

Schenk een abonnement op

"Esperanto Panorama" aan uw vrienden.
Slechts 25 fr. !

HET LAATSTE NUMMER VAN ESPERANTO - PANORAMA ?

Misschien hebt U inderdaad het laatste nummer van Esperanto-Panorama in uw hand, tenzij U op een of andere manier te kennengegeven hebt, dat U het ook in 1975 verder wenst te ontvangen.

Hoe kunt U er zeker van zijn dat U ons periodiekje alle twee maanden blijft ontvangen ?

Ofwel betaalt U uw lidmaatschap 1975 aan de Belgische Esperanto-Federatie of aan een van haar groepen (zie blz. 6 en 7), want de leden van BEF krijgen Esperanto-Panorama gratis;

ofwel zendt U een briefkaart aan het redactie-adres (Drakenhoflaan 97, 2100 Durne) en U schrijft erop dat U het tijdschrift graag zou blijven ontvangen. En klaar is Cees. In dat laatste geval kregen we wel graag minimum 25 fr. om onze onkosten te dekken. Met die som kunt U terecht op de prk. van onze penningmeester, de hr. R. Balleux in Durne (nr. 000-0449386-82).

Handel wel vlug want op 1 april schakelen we over op een nieuwe adresseermachine, en dan vallen alle oude adressen er automatisch uit !

VAN KOPENHAGEN EVEN NAAR ATHENE EN DAN NAAR REYKJAVIK !

Het bureau van Universala Esperanto-Asocio, Rotterdam, heeft zopas de steden bekend gemaakt waar de volgende jaren het Wereld-Esperantocongres zal plaatshebben. Men wist reeds dat het congres 1975 in Kopenhagen en in Fredericia plaatsgrijpt. Voor 1976 komt Athene aan de beurt en voor 1977 trekken we dan voor het eerst naar IJsland waar de stad Reykjavik onze gast zal zijn.

VATIKAAN ZEGT ADIEU AAN HET LATIJN

Volgens het Duitse weekblad "Der Spiegel", wat doorgaans zeer goed geïnformeerd is, is in het Vaticaan het gebruik van het Latijn vrijwel uitgestorven omdat de taal niet mee geëvolueerd is met de moderne wereld. De hoofdtal is nu het Italiaans, aldus Der Spiegel.

KATOLIEK WERELDCONGRES IN ROME

Ter gelegenheid van het Heilig Jaar heeft de Unie van Katholieke Esperantisten besloten haar wereldcongres dit jaar in Rome te houden van 11 tot 16 augustus. Inlichtingen : E. Paesmans, Lange Koepoortstraat 64, 2000 Antwerpen.

DE MENING VAN EEN ENGELS PARLEMENTSLID

De heer Ernle Money, minister van cultuur in de "oppositieregering" van Groot-Brittannië en lid van de groep van Britse parlementsleden die voorstander is van de invoering van het Esperanto, is in juli 1974 naar het Wereld-Esperantocongres getrokken. Hoewel het Esperanto van zijn toespraak wel een Brits accentje had, is de inhoud zeker heel belangrijk. Vergeten wij vooral niet dat hij het Engels als moedertaal heeft.

Ziehier de tekst:

Ik ben een politicus en ik geloof werkelijk dat de echte democratie van de mensen afhangt en van hun mogelijkheid om elkaar te begrijpen. In de complexe wereld waarin wij leven is het vooral van belang dat wij meer dan ooit in staat zijn elkaar op een individuele basis te begrijpen en niet alleen langs formele politieke wegen.

Reizen is nu zo gemakkelijk en vlug geworden dat er zowat overal kansen voordoen om met vreemdelingen te praten. Maar overal ter wereld zitten we geplaagd met die eeuwige Toren van Babel.

Wie ooit internationale discussies heeft meegemaakt weet precies hoe moeilijk het is in de UNO, UNESCO, in de raad van Europa of in het Europese Parlement een spontane discussie te krijgen of een precies en eerlijk gesprek dat heel wat anders is dan een formeel tekstje voorbereid door een staf vertalers.

Wie zich in vreemde talen moeilijk uitdrukt - zoals ik bijvoorbeeld - weet hoe men van harte zou willen kunnen praten en vriendschap sluiten met vreemdelingen. Helaas, deze drang wordt maar al te dikwijls te niet gedaan door een massa onuitspreekbare woorden en onverstaanbare zinnen.

Daarom geloof ik dat het Esperanto noodzakelijk is voor ons aller toekomst. Noodzakelijk omdat het Esperanto de vrede zal bevorderen, noodzakelijk omdat het de echte en hechte basis is van de internationale vriendschap, noodzakelijk omdat alleen deze taal het mogelijk maakt de toekomstige generaties een hulpmiddel te geven dat voor iedereen openstaat en dat ieder taalkundig privilege doet verdwijnen.

Ik wens dat de parlementsleden van alle

landen de waarde van het Esperanto zouden gaan inzien. Ik vraag dat ook dat U allen contact zou opnemen met uw volksvertegenwoordigers en senatoren en hen zou vragen het onderwijs van het Esperanto in de scholen te bevorderen, want dat is de enige weg om het wereldtalenprobleem op te lossen.

(originele versie: Esperanto)

.....

AMBASSADEUR VAN DENEMARKEN SPREEKT OVER ZIJN LAND IN HET ESPERANTO

De heer Eskil Svane van de Deense ambassade in Brussel zal op 7 maart e.k. in Antwerpen een voordracht over zijn land in de Internationale Taal geven. De spreekbeurt zal geïllustreerd zijn door enkele films, evneens door de Deense ambassade ter beschikking gesteld.

Alle belangstellenden zijn hier welkom. De toegang is gratis. Even in het kort al de nodige gegevens:

7 maart 1975, 20.15 u.

Feestzaal van het Archief en Museum van het Vlaamse Cultuurleven, Minderbroederstraat, Antwerpen.

HUWELIJKSPARTNER GEZOCHT

Een 29-jarige Hongaarse mijnwerker zou erg graag kennis maken met een juffrouw tussen 20 en 30 jaar, voorlopig voor correspondentie, later eventueel met het oog op een huwelijk. De man is wees, heeft een middelbare schoolopleiding gehad en is gekant tegen het regime in zijn land, waardoor hij van alle rechten is ontheven. Hij mag het land niet verlaten, tenzij als hij met een Westerse huwt.

Wie die man graag een briefje zendt, kan schrijven naar:

Johano (János) Beleznai
Györi u. 16/B
H-2800 Tatabánya (Hongarije)

La sekretarioj de la lokaj grupoj estas petataj sendi sian grupprogramojn kaj eventuale aliajn tekstojn kiuj aperu en la venonta numero de Esperanto-Panorama (Majo-Junio 1975) plej laste dum la lasta semajno de Aprilo.
Kun anticipa danko.

La redakcio.

ACTIVITEITENKALENDER

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo" v.z.w., Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne. Tlf. (031) 40 30 92 en (031) 21 59 64.

Bijeenkomsten: vrijdags om 20.15 u. stipt in zaal „Noord", Grote Markt 24, 2000 Antwerpen, tenzij anders vermeld.

2/3 (zondag) - Bezoek aan de plantentuin van Meise o.l.v. de heer Rik de Roover. Vertrek om 15.00 u. voor de ingang. Wie geen wagen heeft kan best vooraf in de groep afspreken met zij die er wel een bezitten.

7/3 - Laatste voordracht in het kader van de Esperanto-Wintercyclus 1974-1975. Op het programma een voordracht met film over Denemarken door de hr. E. Svane, verbonden aan de Deense ambassade in Brussel. Aanvang: 20.15 u. Plaats: Museum en Archief van het Vlaamse Cultuurleven, Minderbroedersstraat, Antwerpen.

14/3 - Debat over het groepsleven in "La Verda Stelo" o.l.v. van het bestuur. Ieders opinie en medewerking wordt ten zeerste op prijs gesteld!

21/3 - Voordracht met muziek door de hr. J. Haazen over "Verdi, en de muziek van de stilte", als inleiding tot het programma van 4 april.

28/3 - Goede Vrijdag. Geen vergadering.

4/4 - Gezamenlijk bezoek aan de Koninklijke Vlaamse Opera. Op het programma: Rigolletto (Verdi). Vooraf inschrijven bij de hr. Ivo Durwael (tlf. 40 30 92).

6/4 (zondag) - Wandeling door Zoersel o.l.v. de hr. Montmirail. Vertrek om 14.30 u. aan bushalte Rieesscot (autobuslijn 41 Antwerpen-Turnhout, groene film).

11/4 - "Twee voor twaalf", spelprogramma o.l.v. de heer J. Bovendeerd.

18/4 - "De weg van het ijzer", spreekbeurt met lichtbeelden door de hr. Bovendeerd.

25/4 - "Hebben expedities naar Antarctica zin?" Als inleiding een prachtige film van 45 min., daarna debat o.l.v. de hr. Wim de Smet.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. nr. 000-0072654-01 t.n.v. „La Verda Stelo", Antw.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge. Tel. (050) 41 25 75.

Bijeenkomsten: 's woensdags om 20 u., Koninginnelaan 14.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. nr. 000-0506210-64 van Mej. M. van Mullem, Blankenberge.

BRUGGE

Brugse Esperantogroep, Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge. Tel. (050) 31 83 58. Bijeenkomsten: dinsdags om 20 u. in Strijdershuis, Hallestraat 14, 8000 Brugge. Lidmaatschap: 250 fr. op rek. 000-0483533-85 t.n.v. Bruga Grupo Esperantista.

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco", St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten: donderdags om 20 u.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. nr. 000-0993949-87 van Mevr. Maertens, Brugge.

Brugse Jongerengroep, Brugse Mettenstraat 25, 8310 Brugge.

Lidmaatschap: 100 fr. (van 16 tot 25 jr.) op rek. nr. 000-1036489-44 van Guido Maertens, Brugge 3.

BRUSSEL

Reĝa Esperantista Brusela Grupo, de Smet de Naeyerlaan 154, 1090 Brussel. Tel. (02) 428 41 43.

GENT

Genta Klubo, Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tel. (091) 23 56 40.

Bijeenkomsten: de eerste woensdag van iedere maand om 20 u.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. nr. 000-0476982-33 t.n.v. A. van de Velde, Gent.

Genta Esperanto-Grupo „La Progreso", Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge.

Bijeenkomsten: de tweede en de vierde vrijdag van de maand in Feestlokaal Vooruit, St.-Pietersnieuwstraat, Gent.

KALMTHOUT

„La Erikejo", Kijkuitstraat 17, 2180 Kalmthout. Tlf. (031) 66 73 61.

Bijeenkomsten: de laatste woensdag van de maand om 20 u. in zaal Govio, Dorpsstraat 1, 2180 Kalmthout.

26/3 - Algemene jaarvergadering met bestuursverkiezing + voordracht over "Lente in de natuur" door de hr. R. de Roover.

30/4 - De hr. Jan Bovendeerd spreekt over Verzekeringen.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. nr. 628-5250797-94 t.n.v. La Erikejo, Kalmthout.

KORTRIJK

„La Konkordo", Oudenaardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tel. (056) 22 16 54/22 00 11.

Bijeenkomsten: iedere donderdag om 19.30 u. in het Groeningheheim (jeugdherberg), Passionistenlaan, 8500 Kortrijk.

Lidmaatschap: 250 fr. op rek. nr. 000-0196906-93 t.n.v. Gerard Debrouwere, Kortrijk.

LEUVEN

Leuvense Esperantovereniging, Diestsevest 56, 3000 Leuven. Tel. (016) 22 39 59.

Bijeenkomsten: donderdags om 20 u., Diestsevest 56, 3000 Leuven.

9/3 (zondag) - Om 11 u. zal een plechtige Eucharistiedienst worden opgedragen ter nagedachtenis van mevr. Anna Meurrens in de Kapel van de Broeders van Liefde, St.-Camillusinstituut, Bierbeek.

LIMBURG

Limburgse Esperantogroep, Steenweg 5, 3653 Leut.

ADRESSEN VAN DE WAALSE ESPERANTOGROEPEN

Charleroi: Melle. A. Orsolini, rue Paul Pastur 6, 6000 Charleroi.

Eupen: Mme. L. Vertongen, rue de Verviers 101, 4700 Eupen.

Liège: Dr. P. Denoël, rue Victor Raskin 20, 4000 Liège.

Verviers: M. R. Demarche, rue des Hospices 59, 4800 Verviers.

Welkenraedt: M. A. Fabry, route de Battice 22, 4810 Aubel.

NACIAJ KAJ INTERNACIAJ NOVAĴOJ - NATIONAAL EN INTERNATIONAAL NIEUWS

La 16-a Eŭropa Feriosemajno en Svislando okazos de la 31-de de Aŭg. ĝis la 6-a de Sep. en Fürigen apud la Vierwaldstätter Lago. La programo konsistos el Esperanto-lectionoj trigradaj, ekskursoj kaj distraj vesperoj. Info: S-ro E. Glättli, Laurstrasse 17, CH-5200 BRUGG.

Aperis nova "mondlingvo" UNI de la usonano E. Wainscott. Ĝi iom similas al Volapük kaj ŝajne estas sammalfacile lernebla. La gramatiko estus tro simpla.

Oni intencas starigi asocion de poetoj esperantistaj. Por info skribu al s-ro C. Mallia, 122 Old Governor's Palace St., Vittoriosa, Malto.

La jam tradicia Markola Kongreso de la Britaj, Belgaj kaj Francaj Esperantistoj okazos la 3-an kaj 4-an de Majo en Boulogne-sur-Mer, la urbo kie antaŭ 70 jaroj la unua Universala Kongreso de Esperanto komenciĝis en kunesto de D-ro L.L. Zamenhof. Por partopreni pagu 100 fr. al konto 000-0436398-92 de A. Marmenout, Koninginnelaan 98, 8370 Blankenberge, kie haveblas ĉiuj informoj.

En Weert (Nederlando) oni organizos Trilandan Renkontiĝon la 3-an kaj 4-an de Majo. Sur la programo prelegoj, distraĵoj, kursoj ktp. Detala programo estas havebla de s-ro L. Hendrix, Slotstraat 15, Weert (Nederlando).

Enkadre de la 46-a Itala Kongreso de Esperanto okazonta en Triesto (Italujo) en Septembro, estos organizata la unua Konkurs-montro de diapozitivoj. La temo estas "Via lando, ĝiaj moroj kaj kutimoj". Por pliaj informoj direktu vin al s-ro Gianfranco Namer, Bagnoli d. Rosandra 382, I-34010 Triesto (Italujo).

"Tendaro por organizi tendaron" estos organizata en Verono (Norda Italujo) dum la venonta somero. Interesiĝantoj sin turnu al s-ro Gianfranco Molle, Via Leopardi 30 - A/1, I-00185 Roma.

Junulara konferenco okazos en Luksemburgo dum la Paskaj Tagoj 1975 kun kursoj por komencantoj kaj progresintoj kaj kun interesaj prelegoj. Pro la altaj subvencioj, la prezoj estas preskaŭ bagatelaj. Por informoj skribu al Hans-Dieter Plats, Maikammerstrasse 16, D-6731 St.-Martin (Duitsland).

+++ NI FUNEBRAS +++

† H. Sielens - Tuj antaŭ Kristnasko forpasis s-ro H. Sielens. Li estis honora vicprezidanto de Belga Esperanto-Federacio kaj de la Antverpena Esperanto-Grupo „La Verda Stelo“. En la ekstera mondo s-ro Sielens estis konata kiel direktoro de la Antverpena Internacia Marista Domo.

† A. Meurrens - Fine de 1974, s-ino Anna Meurrens, kiu ĝis antaŭ du jaroj estis la prezidantino de la Lovena Esperanto-Grupo, forpasis en sia hejma urbo. Ŝia morto signifas neforpensebla perdo por la loka Esperanto-vivo.

† M. Lemme - Subite mortis en Lieĝo s-ro Marcel Lemme, aktiva membro de la loka Esperanto-grupo.

† D. van der Stempel - La 18-an de Decembro forpasis s-ro David van der Stempel. Dum 38 jaroj li estis aktiva membro de la Brusela Esperanto-grupo kaj gvidis diversajn perfektigajn kursojn.

† A. Bracke - En la 54-a jaro de sia vivo mortis la 27-an de Decembro en Gento s-ro Albert Bracke.

La Literatura Rondo "La Patrolo" lanĉas ĉijare konkurson por la aŭtoro de la jaro, verkisto kiu plej multe diskoniĝis dum 1975. Por pliaj informoj direktu vin al Internacia Literatura Patrolokonkurso, Via Pantano 17, I-20122 Milano, Italujo.

Monpremioj kaj medaloj estos la donacoj por la gajnontoj de la alia literaturo konkurso kiun organizas la Arta kaj Kultura Klubo "Enal EGO-ID", Via Vitani 24, I-22100 Como, Italujo. Oni ensendu nur poemojn. Por pliaj informoj skribu al la supra adreso.

Universala Esperanto-Asocio eldonis Turisman Esperanto-Kalendaron kiu mencias ĉiujn Esperantistaj Okazontaĵojn de 1975 kun diversaj utilaj informoj. Ĝi estas havebla kontraŭ unu internacia respond-kupono ĉe Esperanto, str. M. Curie - Skłodowskiej 10/4, PL-85-094 Bydgoszcz, Polujo.

La tria marŝo de Eŭropo invitas ankaŭ Esperantistojn. Por info skribu al s-ro Rochette, G.de Gamondstraat 18, Ukkel.